

CRISTINA ION

Lucrarea reunește comunicările științifice prezentate în cadrul simpozionului *Sociologie, reformă și schimbare socială în perioada de tranziție*, organizat de Universitatea din Pitești în colaborare cu Institutul de Sociologie al Academiei Române și Asociația Română de Sociologie cu ocazia aniversării a 35 de ani de învățământ superior la Pitești.

Lucrările prezentate reflectă domeniile de interes ale autorilor, cu mențiunea că au în comun abordarea fenomenelor respective în perioada de tranziție, perioadă care le conferă anumite caracteristici pe care autorii încearcă să le supună atenției. Astfel, dl. Ilie Bădescu are drept temă de interes "Reforma oligarhică versus calea corporativă" în care face o analiză a reformei de după '89, reforma care a lovit în corporații. Dl. Bădescu este de părere că "orice reformă care slăbește corpurile profesionale este un mijloc de spoliere a societății". Se face o analiză a modului în care o serie de legi din ultimii opt ani au dus la desființarea corporațiilor, la slăbirea corpurilor profesionale. Nu este o analiză pur teoretică, ci una a teoriei aplicată la realitate. Meritul studiului este tocmai acela că iese din laborator și oferă semnale care pot duce la adoptarea de decizii care să îndrepte respectivele neajunsuri ale legislației care au fost semnalate.

Un alt domeniu abordat este cel al psihologiei sociale, domeniu în care dl. Septimiu Chelcea prezintă studiul "Organizarea și reorganizarea socială a memoriei în perioada de tranziție" arătând care sunt modurile în care poate fi reformată memoria socială. Există o serie de procedee de realizare a acestei reorganizări: modificarea numelor de străzi, cartiere; stocarea numelor de personalități politice persecutate într-o anumită epocă; fixarea de plăci comemorative; redenumirea muzeelor.

Conform spuselor autorului, studiul acesta se vrea a fi un semnal asupra modului în care poate fi scrisă și rescrisă istoria în funcție de epoca traversată. Este o

temă de reflecție, de la acest punct putându-se dezvolta o serie de noi puncte de vedere.

Păstrându-ne pe coordonatele tranziției, vom întâlni lucrarea d-lui Ioan Drăgan referitoare la Spectacularizarea politicului: cazul telereformei. Autorul face o analiză a modului în care schimbările survenite după decembrie 1989 reprezintă o realitate sau mai degrabă o imagine creată de televiziune. Actorii politici se preocupă foarte intens de imaginea pe care o pot avea în urma deciziilor adoptate, decizii de multe ori nepopulare, și atunci caută să se justifice prin intermediul mass-media care le poate crea un anumit tip de imagine. Reforma pare a se realiza mai mult la nivelul declarațiilor decât al faptelor concrete. Aceasta este ideea pe care se structurează această lucrare.

Dl. profesor Ioan Mărginean abordează Coordonatele tranziției macrosociale. Domnia sa pune tranziția din România în contextul de dezvoltare a țărilor din Europa de Est și cea occidentală. Dezvoltarea țărilor democratice s-a realizat pe alte coordonate decât în țările foste comuniste. "Sensul tranziției se definește prin trimiterea la o serie de caracteristici ale democrației și economiei de piață". Însă acestea nu înseamnă că modelul statelor occidentale poate fi preluat fără a face selecția impusă de contextul socio-economic și politic al țării respective.

Tot despre procesele tranziției vorbește și d-na Maria Voinea în studiul său Aspecte psihosociale ale modelelor familiale de tranziție. "Mutațiile privind structura și funcțiile familiei s-au produs pe fondul existenței unor cauze obiective printre care amintim:

- angajarea masivă a femeilor în activități extrafamiliale, cu efecte directe asupra scăderii nivelului fertilității;

- puternicele procese de mobilitate demografică și socială ce au determinat, pe de o parte, lărgirea ariei de selecție a partenerului, iar, pe de altă parte, creșterea di-

vorțialității, apariția unor noi modele de coabitare;

- procesele de industrializare, urbanizare, modernizare au creat o interferență a modelelor familiale urbane și rurale tradiționale, generând apariția unor forme noi de asociere a sexelor;

- creșterea gradului de școlarizare a populației, emanciparea femeilor în special au antrenat importante mutații privind vârsta la prima căsătorie, redistribuirea rolurilor menajere, exercitarea autorității, atitudinea față de căsătorie și maternitate.

Sunt prezentate schimbările care apar în urma acestor mutații, schimbări care marchează toate societățile acestui sfârșit de secol.

După această diversitate de studii, celelalte pot fi grupate în următoarele categorii în funcție de domeniul abordat:

- cele care vizează educația și reforma sistemului de învățământ;

- cele care au în centru asistența socială;

- cele care au drept obiect de analiză spațiul politic.

Educația este ideea centrală a studiilor: "Realizarea unui program de inovare a sistemului de învățământ", "Educație și cultură umanistă în societatea de tranziție", "Reforma educației în perspectiva integrării europene", "Reforma învățământului liceal între deziderat și realizare", "Evaluarea comportamentului elevilor prin nota la purtare", "Filozofia ca obiect de studiu în învățământul liceal", "Motivația școlară din perspectiva teoriilor comunicării".

Primul dintre aceste studii oferă o propunere detaliată și concretă a modului în care trebuie modificate atât manualele, cât și programa și planul de învățământ. Aceste idei sunt reluate într-o altă formă în lucrarea "Reforma educației în perspectiva integrării europene".

În "Evaluarea comportamentului elevilor prin nota la purtare" autoarea pledează pentru o notare continuă a acestora pe parcursul anului școlar care să înlocu-

iască actuala modalitate de notare a elevilor pentru modul în care respectă regulamentele școlare.

Studiile privind asistența socială insistă asupra unor categorii de persoane, respectiv vârstnici, prezentând unele rezultate ale activității a o serie de ONG-uri. Problema este că aceste inițiative nu rezolvă decât o mică parte din nevoile publicului țintă și mai mult decât atât nu au capacitatea de a ajuta decât un număr foarte mic de persoane.

Lucrările pe spațiu politic sunt: **Lașitate și curaj în actul politic românesc**, în care se face o trecere în revistă a

deciziilor care au influențat evoluția istorică a României, fiind prezentate aspectele pozitive în politica externă, cât și momentele de lașitate ale liderilor politici de-a lungul istoriei; **Perenitatea ideii sau Nicolae Bălcescu un gânditor profund și actual** în care este prezentată sumar personalitatea lui Nicolae Bălcescu și se realizează o inventariere a lucrărilor sale; unele dintre ele sunt pe scurt analizate.

În loc de concluzie, salutăm apariția primului număr al **Buletinului Științific** și-i dorim să beneficieze de tot mai multe studii de calitate.